

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2022 m. gegužės 27 d. Nr. TS-182
Kėdainiai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 26 punktu, 18 straipsnio 1 dalimi, 16 straipsnio 2 dalies 36 punktu, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Kėdainių rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Kėdainių rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisykles (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 28 d. sprendimą Nr. TS-35 „Dėl Kėdainių rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo“.
3. Skelbti šį sprendimą Teisės aktų registre ir Kėdainių rajono savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės meras

Valentinas Tamulis

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kėdainių rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja Kėdainių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) teritorijoje ne miškų ūkio paskirties žemėje augančių želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, priežiūros, pertvarkymo, vertės atlyginimo reikalavimus, kurių turi laikytis žemės savininkai, valdytojai, fiziniai ir juridiniai asmenys įstatymų nustatyta tvarka priskirtose ir bendrojo naudojimo teritorijose vykdančios tvarkymo, priežiūros, statybos ar remonto darbus.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu, šio įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais ir kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais.

3. Savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių tikslas – išsaugoti želdynus ir želdinius kaip estetiškai, ekologiškai, istoriškai ir kultūrai svarbius kraštovaizdžio elementus, kurie užtikrintų gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio stabilumą, gyventojų teisę į jų gyvenimo kokybę gerinančias aplinkos sąlygas.

4. Taisyklės yra privalomos visiems Savivaldybės teritorijoje esantiems želdynų ir želdinių savininkams, valdytojams, želdynus ir želdinius projektuojančioms, įrengiančioms ir prižiūrinčioms įmonėms, fiziniams ir juridiniams asmenims.

5. Už Savivaldybės želdynų ir želdinių išsaugojimą, tinkamą jų priežiūrą ir tvarkymą atsako visi želdynų ir želdinių savininkai, valdytojai. Fiziniai ir juridiniai asmenys želdynus ir želdinius saugo, tvarko ir prižiūri patys arba sudaro sutartis su atitinkamą kvalifikaciją turinčiais asmenimis, kuriems Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka yra suteikta teisė vykdyti šiuos darbus, Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme nustatytais atvejais.

6. Savivaldybės viešųjų želdynų ir želdinių planavimo, kūrimo, apsaugos, tvarkymo ir priežiūros darbus organizuoja Savivaldybės administracija (toliau – Administracija), kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme, jo įgyvendinančiuose teisės aktuose ir sutartyse dėl želdynų ir želdinių lankymo, apsaugos ir priežiūros.

7. Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme ir šio įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS BENDRIEJI ŽELDYNŲ APSAUGOS, PRIEŽIŪROS, TVARKYMO IR KŪRIMO PRINCIPAI

8. Želdynai ir želdiniai turi gerinti aplinkos kokybę, tenkinti visuomenės sveikos gyvensenos ir rekreacijos poreikius, nekelti pavojaus žmonėms, statiniams, pastatams, saugiam eismui gatvėse, automobilių ir geležinkelio keliuose.

9. Želdynus ir želdinius būtina išsaugoti kaip estetiškai, ekologiškai, istoriškai ir kultūrai svarbius kraštovaizdžio elementus.

10. Želdynų ir želdinių apsauga ir tvarkymas organizuojami pagal šiuos principus:

10.1. apsaugos nuo neigiamo poveikio – želdynų ir želdinių priežiūros darbai atliekami nedarant neigiamo poveikio aplinkai ir žmogui. Želdynų sistema kuriama derinant aplinkos apsaugos, socialinio ir ekonominio vystymosi tikslus;

10.2. tęstinumo – nemažinamas Kėdainių miesto ir rajono bendrasis esamų atskirųjų želdynų, kurie išskiriami bendrajame bei specialiuosiuose teritorijų planuose, plotas, saugoma ir

gausinama biologinė įvairovė, užtikrinamas praeityje susiformavusių ir suformuotų želdynų ir pavienių želdinių, istorinių želdynų ir juose arba greta jų esančių pastatų ansamblių ar kompleksų vientisumas;

10.3. išlaikomas ir formuojamas gamtinis karkasas, kuriama vientisa tolygi miesto želdynų sistema;

10.4. atsinaujinimo ir atsparumo – nepatenkinamos būklės medžiai laipsniškai pakeičiami sveikais, atsparesnių rūšių ir veislių individais. Siekiama, kad prie gatvių sodinami rūšiniai medžiai ir (ar) jų veislės pasižymėtų pakankamu atsparumu šalčiui (įšalui), vėjui, ligoms ir kenkėjams, oro ir dirvos taršai, ledo tirpsmo druskoms (druskų aerozoliui), kietai ir puskietei dangai, taip pat būtų pakantūs dirvos kokybei ir genėjimui;

10.5. suinteresuotos visuomenės įtraukimo – Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme ir šio įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka į sprendimų dėl želdynų ir želdinių priėmimą įtraukiama suinteresuota visuomenė. Priimant sprendimus dėl želdynų ir želdinių, atsižvelgiama į suinteresuotos visuomenės motyvuotą nuomonę bei specialistų išvadas; pertvarkant esamus želdynus ir kuriant naujus, įvertinama suinteresuotos visuomenės motyvuota nuomonė. Artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje (daugiabučių namų kiemuose) siūloma gyventojams inicijuoti želdinių sodinimą ir priežiūrą prieš tai informuojant Administracijos Žemės ūkio ir aplinkosaugos skyrių apie numatomus atlikti darbus;

10.6. želdinių gerovės užtikrinimo – kuriant želdynus, tvarkant ir prižiūrint želdynus ir pavienius želdinius, taip pat atliekant su želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra ir tvarkymu nesusijusius darbus želdinių augimo vietose, siekiama pasirinkti darbų atlikimo laiką ir priemones, padedančias išlaikyti ir užtikrinti želdinių sveikumą, ilgaamžiškumą ir fizinį atsparumą.

III SKYRIUS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGA, TVARKYMAS IR PRIEŽIŪRA

11. Už želdinių išsaugojimą, tinkamą jų priežiūrą ir tvarkymą atsako visų teisinių formų įmonės, įstaigos, organizacijos, visuomeninės ir politinės organizacijos, privačių valdų savininkai ir valdytojai, daugiabučių gyvenamųjų namų savininkų bendrijos:

11.1. valstybės ir savivaldybės žemės sklypuose esančius želdinius tvarko ir prižiūri šių sklypų valdytojai arba kiti subjektai pagal sutartį;

11.2. savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijoje (jei ji nepriskirta valdyti juridiniams ar fiziniams asmenims) augančių želdynų planavimo, kūrimo, apsaugos, tvarkymo ir priežiūros darbus organizuoja Administracija, minėtų želdynų tvarkymo ir priežiūros darbus atlieka pagal sutartis kiti subjektai.

12. Viešųjų želdynų ir želdinių apsaugą, pertvarkymą, želdynų kūrimą ir naujų viešųjų želdinių veisimą, viešųjų želdynų tvarkymo ir kūrimo projektų rengimą bei derinimą organizuoja Administracijos Žemės ūkio ir aplinkosaugos skyrius (toliau – Skyrius).

13. Viešieji atskirieji želdynai tvarkomi ir prižiūrimi pagal želdynų projektus, išskyrus šiuos želdinių priežiūros ir tvarkymo darbus: kasmetinį medžių ir krūmų genėjimą, nudžiuvusių, pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui keliančių, invazinių medžių ir krūmų kirtimą, medžių ir krūmų atžalų pašalinimą, tręšimą, želdynų statinių ir įrenginių tvarkymą ir kitus želdynų ir želdinių priežiūros darbus, skirtus gerai fizinei ir estetinei želdyno būklei palaikyti.

14. Siekiant tinkamai tvarkyti ir prižiūrėti esamus želdinius, vykdomi planiniai gatvės želdinių genėjimo ir (ar) kirtimo darbai, išskyrus tuos atvejus, kai tvarkomi pavieniai avarinės būklės želdiniai.

15. Kritinės būklės medžiai laipsniškai pakeičiami sveikais, atsparesnių rūšių ir veislių medžiais.

16. Želdinius, augančius susisiekimo komunikacijų ar inžinerinių tinklų apsaugos zonose prižiūri ir tvarko susisiekimo komunikacijų ar inžinerinių tinklų valdytojai, želdinius prižiūrinčios organizacijos, želdinių savininkai ar valdytojai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų įstatymo ir Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo nuostatomis.

17. Valstybinės reikšmės parkų, kitų viešųjų želdynų, viešųjų ir konfesinių kapinių, gatvių želdinių priežiūrą ir tvarkymą, kitoje negu privačioje žemėje augančių saugotinių želdinių genėjimą gali atlikti tik Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme numatytą kvalifikaciją turintys želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo specialistai.

18. Nesaugotinus medžius, jų grupes, krūmus, lianas, taip pat vaismedžius ir vaiskrūmius žemės savininkai ir valdytojai tvarko savo nuožiūra.

19. Draudžiama kirsti, kitaip iš augimo vietos pašalinti ar intensyviai genėti saugotinus medžius nuo kovo 15 dienos iki rugpjūčio 1 dienos, išskyrus atvejus, kai jie kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams, eismo ar skrydžių saugumui, taip pat kai tai būtina remontuojant, rekonstruojant ar tiesiant naują valstybinės reikšmės kelią, įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus.

20. Rekomenduojama želdynų ir želdinių savininkams bei valdytojams, kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims, planuojantiems kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotiniams nepriskirtus medžius, šių darbų nevykdyti intensyviausiu laukinių paukščių veisimosi metu (kovo 15 d.–rugpjūčio 1 d.), išskyrus atvejus, kai želdiniai kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai, turtui, saugiam eismui, saugiam elektros energijos, šilumos, dujų, naftos ir jos produktų tiekimo atnaujinimui arba tiesiant ir atnaujinant kelius.

21. Saugotinus želdinius, augančius ne miško žemėje, galima kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti tik turint saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos, intensyvaus genėjimo darbams Savivaldybės vykdomosios institucijos priimtą sprendimą ar išduotą leidimą, be kurių šių želdinių kirtimas ar kitoks pertvarkymas laikomas savavališku.

22. Fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdančys medžių ir krūmų (išskyrus augančių privačioje žemės valdoje esančius želdynus ir želdinius, kurie teisės aktais nepriskirti saugotiniams) priežiūros darbus, vadovaujasi Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. D1-45 „Dėl Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklių patvirtinimo“. Medžių ir krūmų priežiūra apima šiuos darbus: medžių ir krūmų laistymą ir tręšimą, dirvožemio purenimą ir mulčiavimą, medžių ir krūmų šiltinimą, genėjimą.

23. Vykdam statybos darbus, želdiniai saugomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Želdinių apsaugos, vykdam statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“.

24. Fiziniai ir juridiniai asmenys, valantys gatves, šaligatvius, aikštes ir skverus, privalo nepilti ir nelaikyti ant žaliųjų plotų, gėlynų, krūmų ir medžių sniego su žvyru ir druska, žvyro, įvairių chemikalų, taip pat nuo gatvių, skverų nuvalomų nešvarumų ir žemių.

25. Viešuosius želdynus projektuojantys, viešuosius želdynus ir želdinius prižiūrintys ir tvarkantys asmenys gali vykdyti darbus, tik jeigu Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo nustatyta tvarka jiems yra suteikta teisė tokių darbų vykdymui.

IV SKYRIUS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ INVENTORIZAVIMAS, APSKAITA IR BŪKLĖS STEBĖSENA

26. Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos tikslas – surinkti, apibendrinti ir viešinti duomenis apie želdynų ir želdinių rūšinę sudėtį, plotus, želdinių parametrus, būklę, sudaryti sąlygas šiuos duomenis naudoti planuojant ir projektuojant želdynus, planuojant želdinių apsaugą, priežiūrą ir tvarkymą, vertinant želdynų plotų atitiktį teisės aktuose nustatytoms želdynų normoms ir nustatant želdynų ir želdinių būklės pokytį.

27. Želdynai ir želdiniai inventorizuojami visuose želdynuose ir želdinių plotuose, nepaisant žemės nuosavybės formos vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 15 straipsnio ir Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5 „Dėl Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“.

28. Želdynų ir želdinių inventorizavimas atliekamas reguliariai, siekiant, kad tvarkomi duomenys apie neurbanizuotoje teritorijoje esančius želdynus ir želdinius, žaliųjų jungčių želdinius, privačioje žemėje esančius želdynus ir želdinius būtų ne senesni kaip 10 metų, o duomenys apie

viešųjų atskirųjų ir priklausomųjų želdynų, viešųjų ir konfesinių kapinių, kelių, gatvių želdinius, kitus miestų, miestelių ir kaimo gyvenamųjų vietovių viešuosius želdynus ir želdinius būtų ne senesni kaip 5 metų.

29. Želdynų ir želdinių inventorizavimo darbus organizuoja ir informaciją apie inventorizavimo darbus Savivaldybės administracijos interneto svetainėje skelbia Skyrius.

30. Želdynų ir želdinių būklės stebėseną vykdoma Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 16 straipsnyje nustatyta tvarka.

31. Želdynų ir želdinių inventorizavimą gali atlikti asmenys, baigę kraštovaizdžio architektūros, biologijos, ekologijos, gamtinės geografijos, miškininkystės, agronomijos krypties studijas ir įgiję aukštąjį koleginių arba aukštąjį universitetinį išsilavinimą ar turintys tarptautinės arboristikos asociacijos sertifikavimo centro išduotą medžių techninio eksperto ar medžių rizikos vertinimo specialisto sertifikatą, ir turintys ne mažesnę kaip vienų metų patirtį želdynų priežiūros ir tvarkymo srityje. Jeigu inventorizavimas atliekamas nenuotoliniu metodu ir yra būtinybė patekti į teritorijas, kuriose auga želdiniai, želdynus ir želdinius inventorizuojantys specialistai, pateikę asmens dokumentą ir Savivaldybės vykdomosios institucijos išduotą patvirtinimą raštu apie Savivaldybės vykdomosios institucijos pavedimu atliekamus inventorizavimo darbus, turi teisę darbo dienomis šviesiu paros metu įeiti į teritorijas, kuriose auga želdiniai, atlikti inventorizavimo darbus. Žemės sklypų savininkai ir valdytojai apie želdynų ir želdinių inventorizavimą informuojami šių Taisyklių 61 punkte nustatyta tvarka.

V SKYRIUS SAUGOTINI ŽELDINIAI

32. Medžiai ir krūmai, augantys Savivaldybės teritorijoje ne miško žemėje, priskiriami saugotiniams, jeigu jie atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 „Dėl Kriterijų, kuriuos atitinkantys medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams želdiniams, patvirtinimo“ patvirtintus augimo vietos, rūšies ir matmenų kriterijus, pagal kuriuos medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams.

33. Dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai ir krūmai, atsižvelgus į konkrečią situaciją (medžių ir krūmų būklę, gyvybingumą ir kt.), saugotinais želdiniais skelbiami Savivaldybės tarybos sprendimu, vadovaujantis Kriterijais, pagal kuriuos dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-716 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai ir krūmai skelbiami saugotinais želdiniais, patvirtinimo“:

33.1. per 20 darbo dienų nuo sprendimo dėl medžių ir krūmų paskelbimo saugotinais želdiniais priėmimo raštu informuojami saugotinais paskelbtų želdinių savininkai ir valdytojai;

33.2. informacija apie sprendimą dėl medžių ir krūmų paskelbimo saugotinais želdiniais, laikantis asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, per 20 darbo dienų nuo sprendimo dėl medžių ir krūmų paskelbimo saugotinais želdiniais priėmimo paskelbiama Savivaldybės administracijos interneto svetainėje.

34. Saugomais gamtos paveldo objektais želdiniai ir želdynai skelbiami, prižiūrimi ir tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu ir Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu. Saugomais kultūros paveldo objektais želdynai skelbiami, prižiūrimi ir tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu ir Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu.

35. Saugotinių medžių ir krūmų persodinimas vykdomas išimtiniais atvejais, kai nėra galimybės jiems augti toje vietoje, kurioje jie buvo pasodinti, – platinant gatves, vykdamas statybos ar rekonstravimo darbus, formuojant kraštovaizdį:

35.1. stambūs medžiai persodinami su žemės gumulu, kurio diametras ne mažesnis kaip 2,0 x 2,0 m;

35.2. saugotinių medžių ir krūmų persodinimo darbai vykdomi pagal nustatytą tvarką parengtą ir patvirtintą atskirųjų ir priklausomųjų želdynų tvarkymo ir kūrimo projektą ar kitą projektinę dokumentaciją;

35.3. persodinami sveiki, gerai išsivystę, be mechaninių pažeidimų, šaltio plyšių ir persodinimui paruošti medžiai;

35.4. persodintus medžius privaloma ne mažiau kaip 3 metus prižiūrėti;

35.5. draudžiama persodinti medžius su sausa viršūne, stiebo ir (ar) šaknų puviniais, ligotus, vienašone, nesusiformavusia laja, jų vegetacijos metu;

35.6. Jeigu pasodinti ar persodinti medžiai per laikotarpį nurodytą 35.4 punkte neprigija privaloma neprigijusius medžius pašalinti, o į jų vietą pasodinti naujus.

VI SKYRIUS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS, TVARKYMO, PRIEŽIŪROS INVENTORIZAVIMO IR APSKAITOS, BŪKLĖS STEBĖSENOS IR KITŲ DARBŲ FINANSAVIMAS

36. Viešųjų želdynų kūrimo, viešųjų želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros, tvarkymo, būklės stebėsenos, viešųjų želdinių veisimo, privalomos viešųjų želdynų ir želdinių būklės ekspertizės, želdinių ir želdynų, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą, inventorizavimo ir apskaitos darbai finansuojami iš:

37.1. Savivaldybės biudžeto lėšų;

37.2. valstybės biudžeto lėšų;

37.3. Europos Sąjungos lėšų;

37.4. Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų.

38. Viešųjų želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo, želdynų kūrimo finansavimas planuojamas vadovaujantis Savivaldybės lygmens ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, želdynų projektais, Savivaldybės strateginiu plėtros planu ir (ar) Savivaldybės strateginiu veiklos planu ir kitais strateginio planavimo dokumentais.

39. Kitų, negu nurodyta Taisyklių 32 punkte, želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros, tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo darbus finansuoja jų savininkai ir (ar) valdytojai.

40. Želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo išlaidas Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 23 straipsnyje nurodytais privalomais želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo atvejais apmoka želdyno ar želdinių savininkas ar valdytojas, kitais atvejais – želdynų ir želdinių būklės ekspertizės iniciatorius.

VII SKYRIUS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ KŪRIMAS, ŽELDINIŲ SODINIMAS

41. Želdiniai sodinami vadovaujantis projektavimo dokumentais, želdynų tvarkymo ir kūrimo projektais, želdinių inventorizacijos duomenimis ir atsižvelgiant į Savivaldybės tvarkomų objektų prioritetus. Medžiai ir krūmai sodinami vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 patvirtintomis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis ir laikantis šių reikalavimų:

41.1. medžiai – ne arčiau kaip 10 m atstumu, krūmai, aukštesni kaip 2 m, – 2,5 m atstumu, kiti krūmai – 1,5 m atstumu, nuo daugiabučių gyvenamųjų pastatų sienų su langais, išskyrus teritorijas tarp pastatų ir gatvių ar kelių;

41.2. medžiai – ne arčiau kaip 5 m atstumu, krūmai – 1,5 m atstumu nuo pastatų (išskyrus nurodytus 41.1 papunktyje) sienų;

41.3. medžiai – 4 m atstumu, nuo apšvietimo tinklo ar inžinerinių statinių atramų;

41.4. medžiai – ne arčiau kaip 3 m atstumu, krūmai – 1 m atstumu nuo atraminių sienelių papėdės išorinės pusės;

41.5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. D1-717 „Dėl Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“ priede nurodytu mažiausiu leistinu atstumu iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu;

41.6. nuo požeminių inžinerinių tinklų ir objektų, neišvardintų 41.1–41.5 papunkčiuose, sodinami, kaip reglamentuota Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme arba aplinkos ministro įsakymais patvirtintuose statybos techniniuose reglamentuose, kuriuose yra nurodomi medžių ir krūmų sodinimo atstumai.

42. Medžius ir krūmus draudžiama veisti:

42.1. vietose, kuriose pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą yra draudžiama sodinti medžius ar krūmus;

42.2. valstybinėje ar savivaldybės žemėje, nesuderinus su Savivaldybės vykdomąja institucija arba tos žemės valdytoju, naudotoju ar neturint įgaliojimų tame sklype tvarkyti želdinius.

43. Prie gatvių, vietinės reikšmės kelių, dviračių ir pėsčiųjų takų, šaligatvių medžiai ir krūmai sodinami, kaip reglamentuoja statybos techninis reglamentas STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“. Sodinant gatvės želdinius vietoje anksčiau augusių, nebūtina laikytis atstumų, jei tai nekelia pavojaus žmonėms, eismo saugumui ir statiniams ar sodinama pritaikius technologijas, apsaugančias statinius nuo augalo šaknų, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 patvirtintose Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėse.

44. Statybos objektus, kurių projektinėje dokumentacijoje numatytas teritorijos želdinimas, Žemės ūkio ir aplinkosaugos skyriaus atstovas priima pasirašydamas Savivaldybės atsakingų darbuotojų suderinimo priimant naudoti pažymą tik tada, kai įvykdyti projektinėje dokumentacijoje numatyti želdinimo darbai. Kai objektas priimamas naudoti želdinimui nepalankiu metu, o želdinimo darbai objekte numatyti, statytojas pateikia savo prievolės įvykdymo garantiją, kurios įvykdymą kontroliuoja Skyrius.

45. Medžių ir krūmų sodinimas Savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose (išskyrus privačias valdas) vykdomas tik suderinus su Skyriumi apželdinimo projektą arba schemą. Fiziniai ar juridiniai asmenys, norėdami sodinti medžius ir krūmus ne miško žemėje, valstybinės žemės viešosiose erdvėse, pateikia tiesiogiai Savivaldybės administracijai ar naudojantis elektroninėmis priemonėmis prašymą (gali būti laisvos formos), kuriame nurodoma planuojamų sodinti želdinių kiekis, rūšis, koku tikslu norima sodinti ir schema su numatoma apželdinti teritorija. Medžių dydis parenkamas vadovaujantis Sodmenų kokybės reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-674 „Dėl Sodmenų kokybės reikalavimų patvirtinimo“. Želdinių sodinimo schema parengiama, suderinama per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Atsižvelgiant į teisės aktais reglamentuojamus želdinių sodinimo atstumus, nesant galimybės prašomoje teritorijoje sodinti želdinius pareiškėjas raštu arba elektroninėmis priemonėmis informuojamas per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.

46. Naujiems viešiesiems atskiriesiems želdynams įrengti ar esamiems viešiesiems atskiriesiems želdynams pertvarkyti privaloma parengti želdyno projektą. Viešųjų atskirųjų želdynų statiniams ir įrenginiams rengiami statinių projektai, kai tokių projektų rengimą numato Lietuvos Respublikos statybos įstatymas.

47. Priklausomųjų želdynų įrengimas ar pertvarkymas numatomas statinių ir įrenginių projektuose, kuriuose būtina įvertinti želdinių inventorizavimo duomenis ir nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto išvadą, kai tokią išvadą parengti būtina, vadovaujantis priklausomųjų želdynų normomis, teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, statybą ir teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

48. Privatiems želdynams įrengti, prižiūrėti ir tvarkyti želdynų projektų rengti neprivaloma. Įrengiant ar pertvarkant privačius želdynus, veisiant želdinius privačioje žemėje, būtina laikytis

želdinių sodinimo minimalių atstumų ir priežiūros reikalavimų, nustatomų Taisyklėse, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro tvirtinamose Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklėse.

VIII SKYRIUS

DRAUDIMAI VIEŠUOSIUOSE ŽELDYNuose

49. Atskiruosiuose viešuosiuose želdynuose draudžiama:

49.1. sodinti:

49.1.1. teršiančius aplinką žiedadulkėmis, žiedynais ir vaisiais medžius ir krūmus, išskyrus apsauginės ir ekologinės paskirties atskiruosius ir mokslinės paskirties želdynus;

49.1.2. intensyviai plintančius šaknų atžalomis augalus, išskyrus apsauginės ir ekologinės paskirties atskiruosius ir mokslinės paskirties želdynus;

49.2. vykdyti želdinių kirtimą, persodinimą ar kitokį pašalinimą augalų vegetacijos metu, išskyrus atvejus, kai jie kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams, eismo ar skrydžių saugumui, taip pat kai tai būtina remontuojant, rekonstruojant ar tiesiant naują valstybinės reikšmės kelią, įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus;

49.3. fiziniams ir juridiniams asmenims savavališkai sodinti, persodinti, genėti, kirsti ar kitaip šalinti želdinius;

49.4. kirsti, laužyti ar kitaip žaloti (kalti vinis, tvirtinti reklaminius skydus ir kt.) medžius, krūmus, jų šakas, skinti lapus, žiedus, vaisius, pažeisti šaknis, trypti pomedį;

49.5. pjauštinti medžio žievę, daryti kitus mechaninius medžio pažeidimus, leisti iš medžių sulą, išskyrus Laukinės augalijos išteklių naudojimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. balandžio 27 d. įsakyme Nr. 173 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. 1446 „Dėl Laukinės augalijos įstatymo įgyvendinimo“ 2 punkto vykdymo“, 47 punkte nurodytus atvejus, kai valstybinėje žemėje sulą leisti galima iš tų medžių, kurie bus kertami ne vėliau kaip po 5 metų ir ne plonesnių kaip 20 cm skersmens. Jeigu medžiai bus nukirsti ne vėliau kaip po metų, sula gali būti leidžiama ir iš plonesnių medžių;

49.6. kabinti ant medžių elektros laidus, elektros lempučių girliandas, sūpuokles, virves ir kita (išskyrus renginių, švenčių metu);

49.7. mindžioti gėlynus, vejas;

49.8. važinėti sportinėmis ir be variklio transporto priemonėmis, išskyrus takus;

49.9. be leidimo važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis, kur neįrengta kieta danga;

49.10. statyti motorines transporto priemones ne tam skirtose vietose, ant neuždengtų specialiomis grotelėmis pomedžių;

49.11. plauti visų rūšių transporto priemones;

49.12. deginti atliekas, lapus, šakas, kūrenti laužus ne tam skirtose vietose;

49.13. be leidimo statyti palapines, laikinus statinius, reklaminius skydus;

49.14. ganyti gyvulius;

49.15. gaudyti ir naikinti paukščius, žvėris, smulkiają fauną, ardyti skruzdėlynus;

49.16. pilti šiukšles, buitines atliekas, pakuotes, sugrėbtus lapus, sniegą (išskyrus neužterštą druskomis ir nukastą nuo želdyne esančių takų) ir kt.;

49.17. valyti sniegą nuo stogų, neapsaugojus želdinių;

49.18. sandėliuoti statybines ir kitas medžiagas, prekių atsargas ir tarą;

49.19. žaisti sportinius žaidimus tam nepritaikytose vietose.

50. Draudžiama kertant ar genint medžius piliakalnių ar pilkapių objekto teritorijoje, darbams naudoti sunkiąją ar kitą techniką, galinčią pažeisti kultūrinį sluoksnį. Draudžiama rauti kelmus.

51. Genint medžius draudžiama:

51.1. nupjauti medžio stiebą bet kokiame aukštyje, išskyrus viršūnių pažeminimą – kai medžius būtina žeminti: jie trukdo elektros energijos perdavimo ir ryšių oro linijoms, nudžiuvusi viršūnė. Tai atliekama nupjaunant iki 1,5–2 m ilgio viršūnės, žemiau pjūvio 1/5–1/3 likusios lajos dalyje išpjauamos iš pagrindo visos šakos. Paliktos žemesniosios šakos su viršūnėmis negenimos.

Po pirmo ir antro vegetacijos periodų susidarę vertikalieji ir šoniniai epikorminiai ūgliai trumpinami 1/2–1/3 jų ilgio;

51.2. taikyti genėjimo būdą, kada nupjaustomos storosios šakos, paliekant nuo stiebo išsišovusius kelmelius-stagarus.

IX SKYRIUS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ SAVININKŲ IR VALDYTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

52. Želdynų ir želdinių valdytojai ir savininkai privalo:

52.1. išsaugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos tvarkyti, atkurti ir veisti naujus, iškirsti pavojingus žmonėms ir pastatams, užtikrinti želdinių gerovę;

52.2. taikyti kovos su kenkėjais ir ligomis priemones;

52.3. leisti želdynus ir želdinius inventorizuojantiems specialistams, pateikusiems asmens dokumentą ir Savivaldybės vykdomosios institucijos išduotą patvirtinimą raštu apie Savivaldybės pavedimu atliekamus inventorizavimo darbus, šviesiu paros metu darbo dienomis įeiti į teritorijas, kuriose auga želdiniai, ir atlikti inventorizavimo darbus;

52.4. nenaudoti invazinių rūšių augalų želdynams įrengti ir nesodinti invazinių rūšių augalų.

53. Želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai turi teisę:

53.1. privačioje žemės valdoje esančius želdynus ir želdinius, kurie teisės aktais nėra priskirti saugotiniams, tvarkyti savo nuožiūra, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 patvirtintomis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis;

53.2. nustatyti želdynų lankymo sąlygas (laiką, lankymo įkainius, renginių organizavimo tvarką, lankytojų teises ir pareigas).

54. Valstybinės reikšmės parkų, esančių Savivaldybės teritorijoje, valdytojai, Vyriausybės nustatyta tvarka, turi teisę naudoti želdynus ir želdinius moksliniams tyrimams, mokymui, kultūrinei, švietėjiškai veiklai, gamtos ir kultūros objektų apsaugai, visuomenės lankymui, rekreacijai ir kitiems, įstatymams bei teisės aktams neprieštaraujantiems, tikslams, vadovaudamiesi Valstybinės reikšmės parkų nuostatais.

55. Viešieji želdynai turi būti atviri lankymui, jeigu juose nevyksta uždaro pobūdžio renginiai, nevykdomi tvarkymo ir einamieji priežiūros darbai. Lankymo sąlygas nustato želdynų savininkai ar valdytojai. Viešųjų želdynų savininkai ir (ar) valdytojai turi teisę apriboti ar uždrausti lankymąsi šiuose želdynuose, kai juose vykdomi priežiūros ir tvarkymo darbai. Kai viešųjų želdynų savininkas ar valdytojas yra Savivaldybė, apie priimtą sprendimą apriboti ar uždrausti viešojo želdyno lankymą paskelbiama Savivaldybės administracijos interneto svetainėje ir želdynų informaciniuose stenduose, jeigu tokie įrengti, ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki numatytų apribojimų pradžios.

56. Savivaldybės vykdomoji institucija pagal kompetenciją nustatyta tvarka gali suteikti teisę atlikti viešųjų atskirųjų želdynų kūrimo, želdinių sodinimo, apsaugos, priežiūros ir tvarkymo darbus ar dalį jų gyvenamosios vietos bendruomenėms, daugiabučių gyvenamųjų namų savininkų bendrijoms, sodininkų bendrijoms, nevyriausybiniams organizacijoms ar kitiems juridiniams asmenims, taip pat turi teisę iš šių asmenų priimti savo nuosavybėn neatlygintinai perduodamus sodmenų kokybės reikalavimus viešiesiems želdynams įrengti ir želdinių viešosiose erdvėse sodinti atitinkančius želdinius, sudarydamos sutartis dėl bendradarbiavimo želdynų kūrimo, želdinių sodinimo, apsaugos, priežiūros ir tvarkymo srityse. Savivaldybės vykdomoji institucija prieš sudarydama bendradarbiavimo sutartį privalo įsitikinti, kad gyvenamosios vietos bendruomenės, daugiabučių gyvenamųjų namų savininkų bendrijos, sodininkų bendrijos, nevyriausybinių organizacijos ar kiti juridiniai asmenys galės užtikrinti Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo VII skyriuje nustatytą reikalavimų laikymąsi.

57. Savivaldybė pagal kompetenciją turi teisę su valstybinės žemės valdytoju ar privačios žemės savininku sudaryti sutartis dėl žemės sklypuose esančių želdynų ir želdinių lankymo, apsaugos ir priežiūros, kurių pagrindu tokie želdynai ir želdiniai būtų pripažįstami viešaisiais. Taip pat Savivaldybės administracija turi teisę su valstybinės žemės valdytoju ar privačios žemės savininku

sudaryti sutartis dėl viešojo atskirojo želdyno įkūrimo ir (ar) IIB grupės miško įveisimo, kai suinteresuotas asmuo siekia kompensuoti žemės sklypui taikomą priklausomųjų želdynų plotų normą.

X SKYRIUS

VIEŠASIS INTERESAS IR VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

58. Viešųjų želdynų ir želdinių projektavimas yra viešas. Viešųjų atskirųjų želdynų projektavimo viešumą užtikrina želdyno projekto užsakovas. Viešųjų priklausomųjų želdynų projektavimo viešinimas įgyvendinamas rengiant teritorijų planavimo dokumentus arba statinių statybos projektus Teritorijų planavimo įstatymo ir Statybos įstatymo nustatyta tvarka.

59. Informacija apie numatomą viešojo atskirojo želdyno projektavimą, likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki šio projekto parengiamojo etapo pradžios dienos, paskelbiama Savivaldybės administracijos interneto svetainėje, taip pat seniūnijos, kurioje numatytas projektuoti viešasis atskirasis želdynas, skelbimų lentoje, informaciniuose stenduose numatomo projektuoti viešojo atskirojo želdyno teritorijoje arba greta jos vizualinės apžvalgos zonoje, nurodant, kokie parengiamojo etapo darbai ir koku laiku numatomi, iki kada ir kur galima susipažinti su planuojamais darbais, siūsti pasiūlymus ir pastabas dėl planuojamų darbų, taip pat informacija apie numatomus želdyno projekto parengimo, pristatymo suinteresuotai visuomenei, projekto patvirtinimo ir įgyvendinimo terminus. Pastabos ir pasiūlymai dėl numatomų viešojo atskirojo želdyno projektavimo darbų teikiami viso projektavimo proceso metu iki viešo svarstymo su suinteresuota visuomene pabaigos, o viešo svarstymo metu pasiūlymai teikiami ir žodžiu.

60. Viešųjų želdynų ir želdinių tvarkymo, želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo bei viešųjų želdynų įrengimo ar pertvarkymo darbai gali būti pradėti ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų nuo informacijos apie numatomus darbus paskelbimo Savivaldybės administracijos interneto svetainėje (kai numatytiems vykdyti darbams nereikia šių Taisyklių 21 punkte numatyto leidimo ar sprendimo) arba nuo įsigaliojusio leidimo ar sprendimo paskelbimo Savivaldybės interneto svetainėje. Nurodytas terminas netaikomas, kai viešųjų želdynų ir želdinių tvarkymo, viešųjų želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo darbus atlikti reikia nedelsiant, kai dėl gamtos sąlygų, eismo ar kito įvykio želdinio būklė pakito ir želdinys kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui.

61. Savivaldybės administracijos interneto svetainėje paskelbiama informacija apie numatomus keisti žemės sklypo, kuriame yra atskirasis želdynas ar viešasis priklausomasis želdynas, pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ar žemės sklypo naudojimo būdą; želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisijos išvadas; sodmenų, reikalingų želdynų ir želdinių tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo darbams atlikti, einamąjį (iki 3 metų laikotarpiui) ir perspektyvinį (iki 10 metų laikotarpiui) poreikį; numatomą želdynų ir želdinių inventorizavimo konkrečiose teritorijose laiką; informaciją apie atliktą želdynų ir želdinių inventorizaciją ir apibendrintus jos rezultatus. Inventorizavimo duomenys vieną kartą per kalendorinius metus turi būti patikslinti atsižvelgiant į per kalendorinius metus išduotus leidimus, pagal kuriuos iškirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos želdiniai, taip pat įtraukiant per paskutinius kalendorinius metus įrengtus viešuosius želdynus ir pasodintus viešuosius želdinius, nurodant duomenų patikslinimo datą.

62. Savivaldybės vykdomoji institucija teikia fiziniams ir juridiniams asmenims informaciją medžių ir krūmų sodinimo, kirtimo, genėjimo, perkėlimo klausimais.

XI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

63. Šios Taisyklės gali būti keičiamos, papildomos ir panaikinamos Savivaldybės tarybos sprendimu.

64. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

65. Neteisėtai sunaikinus ar sužalojus želdinius, nuostoliai apskaičiuojami pagal Žalos aplinkai, sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus, skaičiavimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. D1-269 „Dėl Žalos aplinkai, sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus, skaičiavimo metodikos patvirtinimo“.

66. Taisyklių atskiri punktai galioja tiek, kiek neprieštarauja po Taisyklių patvirtinimo priimtiems aukštesniųjų valstybės institucijų norminiams aktams. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, galioja patvirtinti naujos redakcijos dokumentai.
